

การสอนศีลธรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง

นาง ปราณี วิชาราษีร์

001633

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์มหาบัณฑิต^๑
แผนกวิชาแม่ข่ายศึกษา^๒
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย^๓
พ.ศ. ๒๕๑๕

๑๖๔๙๓๘๙๘

The Teaching of Ethics in the Upper Vocational Schools

Mrs. Pranee Vituravanich

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education**

Department of Secondary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1972

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์ ..... อนุกูลนนท์ พ.อ.ก.ฉ.ก. .... ประธานกรรมการ
..... นร.ส. ดร. นราพร ภู่ ..... กรรมการ
..... ดร.สุจิต ภู่ ..... กรรมการ

อาจารย์บัญญัคุณการวิจัย อาจารย์พิมูลศรี วาสนสมลักษณ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ : การสอนศิลชารมในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง
 ผู้วิจัย : นาง ปราณี วิชุราวนิชย์
 แผนกวิชา : มัชymศึกษา
 ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ พิมูลศรี วาสนสมลิทชี
 ปีการศึกษา : 2514

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้คือเพื่อศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการสอนศิลชารม
 ในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง ชั้งครูและนักเรียนกำลังประสบอยู่ เพื่อเป็นแนวคิดในการ
 เสนอแนะข้อปรับปรุงหลักสูตรและการสอนวิชาศิลชารมให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วิธีการดำเนินงาน ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนศิลชารม 20 คน และ
 นักเรียนอาชีวศึกษา 400 คน จากโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง 16 แห่ง ในกรุงเทพ
 ชนบุรี ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลที่รวมรวมมาได้โดยคิดเป็นร้อยละ และหาคำเฉลยของความ
 คิดเห็นแล้วน่าสนใจในรูปตารางและความเรียง

ผลการวิจัยครั้งนี้ปรากฏว่าการเรียนการสอนวิชาศิลชารมในโรงเรียนอาชีวศึกษา
 ชั้นสูงยังขาดปัจจัยมาก ทั้งนี้ เพราะส่วนใหญ่ครูยังใช้การสอนแบบบรรยายมากกว่าใช้
 อิน และใช้อุปกรณ์การสอนน้อย เพราะฉะนั้นการสอนมีไม่เที่ยง泊 ครูจัดกิจกรรมประกอบ
 การสอนน้อย อุปสรรคสำคัญคือขาดแคลนวิทยาการและหนังสืออ่านประกอบ และประการสำคัญ
 คือนักเรียนอาชีวศึกษามีสนใจเรียนวิชานี้ เพราะนักเรียนเห็นว่าเป็นวิชาที่ไม่สามารถนำมานำ
 ใช้ประกอบอาชีพได้ เมื่อนิเทศเนพาะ ทั้งนี้ เพราะนักเรียนไม่เห็นความสำคัญของวิชานี้

เลข

ข้อเสนอแนะของผู้วิจัยมีดังนี้

1. กระทรวงศึกษาธิการควรปรับปรุงหลักสูตรและเนื้อหาวิชาศีลธรรมให้เหมาะสมกับความต้องการของนักเรียนอาชีวศึกษา
2. โรงเรียนควรจัดทำอุปกรณ์และหนังสืออุเทศสำหรับวิชาศีลธรรมมาใช้ในม้าชั้น
3. สถานบันฝึกหัดครูควรจะปรับปรุงคุณภาพของครูที่จะสอนศีลธรรมให้เหมาะสมกับการเพิ่มเนื้อหาวิชาศีลธรรมในหลักสูตรฝึกหัดครู และจัดให้นักเรียนฝึกหัดครูมีประสบการณ์เพิ่มขึ้นทั้งในแบบจากการเรียนการสอนวิชาศีลธรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา และวิชีสอนแนวใหม่ เพื่อเตรียมตัวเป็นครูศีลธรรมที่มีประสิทธิภาพ
4. หน่วยศึกษานิเทศ กรมอาชีวศึกษา ควรเป็นศูนย์กลางให้ความช่วยเหลือครูในด้านการสอนศีลธรรม เช่น จัดอบรมครูผู้สอนเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา และวิชีสอน ตลอดจนการสร้างและการใช้อุปกรณ์ให้เหมาะสมกับโรงเรียน นอกจากนั้นควรแนะนำแหล่งวิชาการและวัสดุอุปกรณ์การสอนศีลธรรม
5. ครูผู้สอนศีลธรรมควรจะไถ่ไว้การสอนแนวใหม่มาใช้บ้าง เพื่อเป็นการกระตุ้นในการสอนวิชาศีลธรรมมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
6. ครูทุกคนควรให้ความร่วมมือในการอบรมสั่งสอนศีลธรรมจรรยาฯ แก่นักเรียนในทุกโอกาสที่ทำได้
7. นักเรียนควรจะให้ความสนใจแก้วิชาศีลธรรมมากกว่านี้ และควรจะนำความรู้มาประยุกต์กับชีวิตประจำวัน
8. ผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียน โดยการ เอาใจใส่คูกและนักเรียนทั้งในด้านการเรียนและความประพฤติ ตลอดจนการปฏิบัติศีลธรรมประจำวัน
9. องค์กรและสถานที่ทางลัทธิทาง ฯ ควรถือเป็นความรับผิดชอบร่วมกันกับโรงเรียนในการส่งเสริมให้เยาวชนไทยมีศีลธรรมอันดีงามอย่างสม่ำเสมอ.

Thesis Title : The teaching of Ethics in the Upper Vocational Schools.

Name : Mrs. Pranee Vituravanich

Department : Secondary Education

Advisor : Mrs. Pibulsri Wasanasomsithi

Academic Year : 1971

ABSTRACT

Purposes :

The purposes of this research were to study the facts and opinions of teachers and students concerning the learning and teaching of ethics, the problems and obstacles they are facing; in order to set up recommendation for the improvement of the program of teaching ethics in the upper vocational schools.

Procedures :

Questionnaires were sent to 20 teachers and 400 students in 16 upper vocational schools in Bangkok-Thonburi Metropolitan City. The collected data were analyzed in percentage and mean and then presented in tables and essays.

Findings :

The major findings of this study were as follows : Most teachers still use the lecture method and textbook method in teaching ethics. They did not plan their lessons well before each

teaching due to lack of time for they are also assigned to teach other subjects. The schools did not provide enough audio-visual aids and instructional materials for both teachers and students. The students have less interest in this subject because they can not see its use and meaning to their everyday living. The parents even though see the value of studying this subject, they still have no time to help their children in studying this subject closely enough.

Recommendations :

1. The Ministry of Education should improve the curriculum and qualities of ethics text book.
2. The school should provide more meaningful audio-visual aids and supplementary instructional materials for both teachers and students.
3. The College of Education should improve the quality of the program of ethics teaching preparation.
4. The Supervisory Unit of the Vocational Department should provide service for helping the teachers and schools solve those problems.
5. The ethics teachers themselves should try to apply new methods of teaching so that the students' interest in this subject will be aroused and the teaching more meaningful.
6. Teachers of every subject should work closely with the ethical teachers in perpetuating ethical values and behaviors to all students.

7. Students should pay more attention to studying ethics and try to apply the knowledge to their daily life.
8. Parents should cooperate with schools in order to take care of their children in studying and behavior.
9. Social institutions should work cooperatively with the schools toward the formation of desirable behaviors of all youths.

กิจกรรมประจำเดือน

ในการทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การสอนศิลธรรมในโรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง" ผู้วิจัยสามารถดำเนินงานไปได้ด้วยความเรียบง่ายและประสบความสำเร็จลงตัวคือ เพราะได้รับความกรุณาอย่างสูงจาก ศาสตราจารย์ ดร. จุณัตัคัน พุกภาน ประธานกรรมการ อาจารย์พิบูลศรี วานิชสมลักษณ์ ผู้ควบคุมการวิจัย และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ประคอง กรรมสูตร ที่ให้ความช่วยเหลือ แนะนำและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ที่กล่าวว่า นามนี้เป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสสักครู่

อนึ่ง ผู้วิจัยขอขอบคุณอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ผู้สอนวิชาศิลธรรม และนักเรียน โรงเรียนอาชีวศึกษาชั้นสูง ที่ให้มีส่วนช่วยเรื่องข้อมูลที่นำมาใช้ในการทำวิทยานิพนธ์ เล่มนี้

ปราณี วิชราวนิชย์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๒
กิจกรรมประการ.....	๓
รายการตารางประกอบ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์และขอบเขตของการวิจัย.....	5
คุณภาพของการวิจัย.....	6
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	7
คำนิยาม.....	8
การสำรวจการวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งได้กระทำมาแล้ว.....	8
2 วิธีการดำเนินงานวิจัย.....	21
3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	25
4 อภิปรายผลการวิจัย.....	102
5 สูงผลการวิจัยและขอเสนอแนะ.....	116
บรรณานุกรม.....	124
ภาคผนวก.....	128
ประวัติการศึกษา	

รายการตารางประกอบ

ตารางที่		หน้า
1	วิชาอื่นที่ครุศึกษารับมือสอน	27
2	งานพิเศษของครุสอนวิชาศึกษารับมือ	28
3	เหตุผลที่ครุสอนสอนวิชาศึกษารับมือ	29
4	การใช้เวลาว่างของครุศึกษารับมือ	30
5	วัตถุประสงค์ในการสอนวิชาศึกษารับมือ	32
6	วิธีสอนศึกษารับมือที่ครุใช้ในการสอน	33
7	สอนวิชาศึกษารับมือให้สัมพันธ์กับวิชาอื่น	34
8	กิจกรรมในการสอนวิชาศึกษารับมือ	35
✓ 9	ปัญหาในการสอนวิชาศึกษารับมือ	37
10	บุคคลที่ครุขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาในการสอน	38
11	อุปกรณ์การสอนที่ครุใช้สอนวิชาศึกษารับมือ	39
12	ความรู้สึกของครุตอนก้าวเรียนเมื่อใช้อุปกรณ์การสอน	40
✓ 13	ปัญหาและอุปสรรคในการจัดทำและการใช้อุปกรณ์	41
14	กำหนดเวลาวัดผลวิชาศึกษารับมือ	42
15	ความมุ่งหมายในการวัดผลวิชาศึกษารับมือ	43
16	ความสำคัญของคะแนนวิชาศึกษารับมือ	44
✓ 17	ปัญหาการวัดผลวิชาศึกษารับมือ	45
18	วิธีวัดผลวิชาศึกษารับมือ	46
19	แบบข้อทดสอบที่ใช้ในการวัดผลวิชาศึกษารับมือ	47
20	คะแนนที่ถือว่าสำคัญในการวัดผลวิชาศึกษารับมือ	48
21	ลิ่งที่ครุต้องการเน้นในการสอนศึกษารับมือ	49
22	ประเมินการสอนวิชาศึกษารับมือที่ครุใช้	50
23	ผู้ดำเนินการวางแผนการสอนวิชาศึกษารับมือและกิจกรรมเกี่ยวกับการสอนวิชาศึกษารับมือ	51

ตารางที่

หน้า

24	การลำดับเนื้อหาในการสอน.....	52
25	ประเภทของหนังสืออ่านประกอบวิชาศึกษารูปแบบที่ครูใช้.....	53
✓ 26	ปัญหาและอุปสรรคในการค้นคว้าและการใช้หนังสือประกอบการสอนศึกษารูปแบบ.....	55
27	ลักษณะการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมศึกษารูปแบบ.....	56
28	ชนิดของกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่ส่งเสริมศึกษารูปแบบ.....	57
29	เวลาเพื่อเหมาะสมที่จะสอนวิชาศึกษารูปแบบมากที่สุด.....	58
30	ประโยชน์ของการใช้อุปกรณ์ในการสอนวิชาศึกษารูปแบบ.....	59
31	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับหลักสูตรวิชาศึกษารูปแบบในชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่นเดียวกับเนื้อหาในหลักสูตร.....	60
32	ความคิดเห็นของครูในการแก้ปัญหาเมื่อสอนไม่ทันหลักสูตร.....	62
33	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับข้อบกพร่องของหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน.....	63
34	แหล่งพัฒนาของข้อทดสอบเพื่อวัดผล.....	64
35	ลิ่งที่ครูจะแก้ไขนักเรียนหลังจากวัดผลแล้ว.....	65
36	ลิ่งที่ครูต้องการความช่วยเหลือในการอบรมครูและนิเทศการศึกษา.....	66
37	เวลาที่ครูต้องการให้อบรมและนิเทศการศึกษา.....	67
38	ความคิดเห็นของครูเกี่ยวกับการปักครองชั้นที่.....	68
39	เหตุผลที่นักเรียนชอบเรียนวิชาศึกษารูปแบบ.....	73
40	เหตุผลที่นักเรียนไม่ชอบเรียนวิชาศึกษารูปแบบ.....	74
41	คติธรรมประจำใจของนักเรียน.....	75
42	วิธีการสอนของครูที่นักเรียนได้รับ.....	76
43	การสอนศึกษารูปแบบที่สัมพันธ์กับวิชาอื่น.....	77
44	ความรู้สึกของนักเรียนเมื่อเรียนวิชาศึกษารูปแบบแต่ละชั้น.....	78
45	แสดงกิจกรรมที่นักเรียนเคยร่วมทำในการเรียนการสอนวิชาศึกษารูปแบบ.....	80
46	แสดงเวลาที่วิทยากรมาบรรยายเกี่ยวกับวิชาศึกษารูปแบบ.....	81

ตารางที่

47	ชุมนุมที่โรงเรียนจัดเพื่อช่วยส่งเสริมจริยศึกษา.....	82
48	ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่านประกอบการเรียนวิชาศึกธรรม.....	84
49	วิธีวัสดุการเรียนวิชาศึกธรรม.....	86
✓ 50	อุปสรรคและปัญหาในการเรียนวิชาศึกธรรมของนักเรียน.....	87
51	แบบขอทดสอบวิชาศึกธรรมที่ครูใช้.....	88
✓ 52	บุคคลที่นักเรียนขอความช่วยเหลือเมื่อประสบปัญหาการเรียนการสอนวิชา- ศึกธรรม	89
53	ความรู้สึกของนักเรียนต่อวิชาศึกธรรม.....	90
54	เวลาที่นักเรียนอยากรีบเรียนวิชาศึกธรรม.....	91
55	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับเวลาที่ก่าหนดให้เรียนวิชาศึกธรรม.....	92
56	ประเภทของอุปกรณ์ที่นักเรียนชอบให้ครูใช้มากที่สุด.....	93
57	ครูสอนศึกธรรมที่นักเรียนต้องการ.....	94 <i>สอนพื้นฐาน</i>
58	วิธีสอนศึกธรรมของครูที่นักเรียนต้องการ.....	95 <i>สอน</i>
59	ความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับหนังสือแบบเรียน.....	96
60	สิ่งที่ควรปรับปรุงเพื่อจะเรียนศึกธรรมให้ได้ผลดี.....	97